

Cragovicensis studii. Univ. Jagell.

Promotiones Ordinis Philos.

1640 mense Octobr.

Nyca Joannis. Laureae academicae primari-

bus de XXVIII. M. D. pro prima Al. L.

et Philos. dignitate Candidatis - coninnatae.

1218

Kat. Inno.

L Mos. St. Dr.

P

1841.

Banittkie 470.

~~Bd. III. 77.~~

L A V R E Æ
A C A D E M I C Æ

Primoribus de XXVIII

VV. DD. pro Prima Artium Liberalium
& Philosophiæ

F N

LYCEO IAGELLONIANO

DIGNITATE CANDIDATIS

Promouente Excellen: ac Doctiss: Dño,

D. IOANNE CYNERSKI Rach-
tamouio, Coll: Maiore R. P.

A

I O A N N E N Y C Z,

Eiusdem honoris Candidato

CONCINNATÆ.

ANNO AB ACADEMIA CONDITA.

C. C. XL.

CRAC. Apud Valerianum Piatkowski.

Inclita SKARSZEWIAE nomis qua stemmata Gentis?
HORREA sunt; omnes quo Ceres accit opes.
Sors bona: non inopes tristis vexabit egestas;
Ad qua confugiant HORREA presto vident.
In messem viduata nouam stant: fertilis inde,
SKARSZEWIIS in agris, auguror, annus erit.

Perillustri ac Admodum Reueren: Domino,
D. IOANNI SKARSZEWSKI,
 Ecclesiæ Cathedr: Crac:
 CANONICO,
 Custodi Vislicienfi, S. R. M.
 SECRETARIO.
 Domino & Mæcenati Amplissimo.

Pro meum frequens acq̄ seruens erat
 desiderium Perillust. ac Adm: Reue
 ren: Domine, idq̄ continuu, à Deo
 Opt: Max. votis precari sum solitus;
 ut, si quod ab exili ingenij mei riuu
 to communem profueret in lucem,
 Tuo illud Nomini & Honori, pro
 publico & priuato liberalissimi Tui
 in me animi beneficio, dicarem &
 consecrarem. Ingratus etenim ne di
 cam impius essem censendus, si eius memoriam, in cuius mihi Prys
 taneo munificentissimas manus, animuq̄ beneuolum suffragari sē
 tirem, nullo pietatis prosequer officio: patererq̄ ingrato silentio,
 quasi Angenora Deæ stupore amplissimi Mæcenatū Nomen oblite
 rari. Quid quòd post Diuinos Honores, sacrosq̄ Religionis ritus,
 tantâ pietate Benefactores sint ornandi? Sed quid prosequor Te
 Perillustri ac Adm: Reueren: D. ueneratione, dum alienas hederas
 & triumphos Tibi offero? triumphos nempe sub Nomine Heroum,
 honorum, altricu ingeniorum Academiæ, Atqui etiam ad Te ma

gna pars encomij spectabit illius? nam Tu quoq; magnus Heros es. Quid enim palam dicere verebor, cum Te ex tanto, tamq; celebri clarissimorum numero Heroum nostra etas intuetur? quo quo versus vertit & circumfert oculos meminit, & admiratur? Afferre possum vndiq; testes, quoties Tuam in Tribunalitjs Lublini & Petricoutæ iudicij fidem, & equitatem commemoro: quoties Tibi, Tuæq; integritati, in Comitibus huius Prouinciæ conuentibus peragenda, à Sacra M. R. credita consilia recognosco: quoties in componendis vicinorum incolarum litibus dexteritatē atq; prudentiam comperio: quoties Tuam cum Germano prudentissimo, tanquam Castoris cum Polluce, in Illustrium Flaminum & Cōfratrum solenni ritu, celebrando concilio, gravitatem consiliumq; repulsa ne scium deprehendo; inque, arduis finitimorum negotijs grauissimū iudicium, mentemq; prouidam animaderto. Ibant Tibi nuper obuiam duo hospites Honores, sed cum tu illis, non tam vti, quam dignus videri malueris, non procul à Tuis penetralibus conpiciam Sedem fixerunt. Subingratam antiquitus Genti Tux Fortunam tantopere experimur; ut ei necessariò in Regum aulis, Magistratum Orchestrū, hastiludio Martis, in amplissimarumq; dignitatum mitris, atq; caduceis summa cum autoritate deferendis ac demandandis obtemperet. Norunt Te exteræ Nationes, Germania vidit, Gallia salutauit, Roma vix non Ciuem sibi suum adscripsit & vendicauit: multæ deniq; peregrinarum Gentium Camæne Te sibi incolam ad ornamentum Patriæ educarunt. Fave igitur Perillstrū ac Admodum Reuerende Domine, & opellam hanc sese Tibi sponte submittem benigno intueri vultu;

Semper Honos, Nomenq; Tuum, Laudeq; manebunt.

Perillstr. ac Adm. Reueren. D. T.

deuotissimus Cliens

JOANNES NYCZ

Ziusdem Laureæ Candid.

Excel.

*Excellentiss: ac Doctiss: Dominis, D. Exa-
minatoribus,*

D. STANISLAO OSEADOWSKI,
Facultatis Artisticæ Decano Coll:
Minori.

D. MATTHIÆ MAZVRKO-
wic, Phil: & Medicinæ Doctori.

D. IOANNI CYNERSKI RACH-
tamouio, Coll: Maioribus.

D. STANISLAO WIECZOR-
kowski, Coll: Minori, Charites VV. DD.
Candidatorum debitæ obsequium gra-
titudinis exsoluunt.

E I A fausto, quotquot estis
Urbe, quotquot in Polonis
Frigatis arua pagis;
Quotquot Astra; quotquot amplas
Distule ripas amatis,
Hoc adeste Sole Plausus, inclyteq; gratiæ.
Ille blandus, et benigne

*Palladis decus, Platone,
Socratisque maior arte,
Ille nos recentiores
Parturiunt hic Platones,
Crescat, ex pers officina fellis, O S E D O V I V S .*

*Ille leniore natus
Matre, suauiore nostros*

*Exultat arte sensus,
Cuius obsequentiore,
Molliora purpuratis*

Profuebant ore iettis, verba MASORKOVIVS.

*Ille, qui fauentiore
Fronte, nostros, atque voto*

*Apprecatus est Honores
Arpinas, Horatiusque;*

*Quique nostra Iuliano
Subleuabat ore, fracta corda RACHTAMO-*

*Ille nostræ Fama Muse,
Suauis mentis et virentis*

*Mite suauium Iuuentę,
Ille nos suas per artes*

Fulciat, et labrum

Herculis ritu leuabat mole WIECZORKO-

Hos amore, non Pudore, (VIVS)

Et Fauore, non Kubore

Lilietis et Rosętis

Flori-

Floribusque delicatis,
Labijs, amplexibusque,
Ante castas prouoluti plantas, osculemini.
Pro labore, pro fauore,
Proque grandium, molesta
Noctium quiete, Grates,
HERCIOQUE SIERPSCIOQUE
Offeramus; utque nostra
Ad perennes hinc Triones commigrent
suspiria.

L A V R V S I.

V. D. DOMINICO CROMER Cracov.

HOC die, quantis DOMINICE, Threſſam
Aeſtuans flammis, adames Pyrenem,
Per triumphalis data ſerta Lauri,
Pandit Apollo.

Serpis, Aetnæo velut uſtus igni,
Sicanus vertex ; Academiacos,
Atq; Pimplæâ cinerare prunâ,
Poſcis Honores.

Aeoli quamuis vacuata Cauris,
Ora ieiunent, Borealis atq;,
Spiritus compage tumultuoſa-
Exaſperet antra.

Aeoli ruptæ nihilum cauernæ, ad-
uerſus Aſcraeos, poterint Amores,
Rite Cyrrhæus ſoboleſcet vdis,
Aeſtus ab Euris.

His Polonorum, facibus flagrabat
Quippe faſtorum ſator, & Boruſſi,

Cl-

Clarus Antistes solij, Arianæ
Terror echidnæ.

Non fauor vulgi simulatus, omnem
Inferit fronti vel opes Honorem,
Forte quas hospes Nabathæus oris
Legit Eois.

Sola, Musarum per amæna plectra,
Laurus, illimes Heliconis amnes;
Incolens, dignos, patiente Phœbo
Spirat Honores.

At quotus multos reperitur inter,
Orphæus, chordæq; tenax Iôpas,
Cui suum Daphne nemus, hospitali
Ingerat vlnâ ?

Ludicro magnete, virens, capaces,
Nympha Lucullos trahit: ast inane
Torua fastidit caput, incapaces
Despicit armos.

Tu verecundis DOMINICE palmis,
Quod tibi præsens Dea pollicetur
Prende quercetum, modulante nostro
Carmina buxo.

Carpe frondosam Iuuenis coronam;
Suevit heroes Iouis arbor ausus
Hæc sequi; de te meliora culmis
Auguroristis.

Auguror fellas Tyrio curules,
Conditas ostro; modo ad inchoatas,
Sis capax artes, SOLICOVIIQVE,
Pronus amussim.

Eidem Epigramma.

*Clanxerunt litui, strepuerunt ære canoro,
Classica: CROMERO vis præiunterruit.
Pegmata circumstant acies Academica: nūquid
venandis vigilant agmina tanta feris;
Rupibus hisce feræ desunt DOMINICE: rubeta
Sola virent Daphnes Laurea, sola cape.*

L A V R V S II.

V. D. STANISLAORAP, CRACOVIAN.

LVdorne? fessas num vaga ludicris
Diuxat aures noctua fabulis?

An

An somniorum REX, inani
Ludificat specie soporem?
Hæc HOSIANI conscia sanguinis,
Dum mando chartæ Moenia perpeti,
Aheneisq; inscribo muris,
Siue nouis Gadibus velitis :
Olim stupendi non sine consili
Suadâ, colubro obstantis Erinnyo
Fide, Sacramentoq; Pacis
Belligeras cohibentis oras.
Sic Te, Tuorum sanguine Ciuium
Dicent beatam, cuncta, CRAGOVIAM
Per Regna Gentes, ille nostris
Arctos erat Fidei Polonis.
Et Te beatum per Lechicos ferent
STANSLAE fastos, quo memorem magis
Patrumq; maiorumq; famam
Insequeris gradibus Tuorum.
Hæc dignitatem, quæ decuit Tuam,
Ornauit illum, Laurea Præsulem,
Ad posteros hospes suorum
Vtq; reclinat Honos auorum,

I, Suadet ætas florida, mordicus
Non liuor ausis inuidet optimis,
Causæq; ciuiles, molestis
Impediunt benè cœpta curis.
Non quo, mouebit Te via tritior,
Calles at ibis, quo vocat arctior,
Non quoué suauēs plebis Hyblæ,
desidis inuidiæq; vulgi :
Sed quo Tuorum Te rapit inclyta
Virtus Quiritum, quo pia postero
Ferri nepotum turba debet,
Sæpe diu meditata passu.
Sic literatus Bellerophon vagis
Erepta sensim pectora cœtibus,
Attollit in sublimè celsâ
Inq; iubet residere Cyrrha.
VITELLIANIS iuuuit in areis
Sudasse crebris noctibus : ò neq;
Dediscat ornari genarum
Tam gracili feritate pallor.
Hæc crede plures arte mereberis
STANSLAE Lauros : sic tibi compares

Face.

Fecere, propriæq; nullum
Pœnituit studuisse Famæ.

Eidem Anagramma.

STANISLAVS RAP. PARNASSI LATVS

*Seu magnum, magno generatur Nomine Nomē,
Sicut ab odorifera profluit illud humo.*

*nescio: sed subiti scio quod data Laurus Honoris
Et mox PARNASSI diceris esse LATVS.*

*Si dat prima, LATVS primū, dabit ergo secundū,
Alterā. PARNASSI sic es utrumq; LATVS.*

L A V R V S III.

V. D. IOANNI KOLDRASZ.

Sunt quos, Cydonijs stridula cornibus,
Lechos, tela iuuant; tendere, perfidi
Si vi forte bicornes

Instant Amurathis Deæ.

Sunt quos, Attalicus splendor, & Indicum
Circumsēpit ebur; quos Phrygiā decent

B 3

Vestes

Vestes artē operatæ,
Ornatusq; venustior.
Me miscet superis Phœbus Honoribus,
Diurumq; Choris, me popularium
Laurus chara Dearum,
Ad fasces Academicos :
Ad clarosq; uehit totius Imperi
Cygnos, ad titulos innumerabiles,
Incultoq; perenni
Aeuo separat á grege.
Non mi Bisthonijs clangor arundinem,
Non plectrum cohibet, non chelyn alligat,
Trux Bellona : quieto
Florent cuncta silentio.
Retrahent Alij : me mea, quæ mihi
Sors pacata tulit reddere liuidum
Non possunt alieni,
Virtus quod satis est, dedit.
Quod si Pegaseis, plura KVCHARSCIO
Me ducente vijs, Palladis assequar
Ornamenta ; beatum
Me ; spretis, neq; vilium

Musarum sobolem, Terrigenam plagis,
Fingam, dum niucum versus in alitem
Applaudam, feriamq;
Celfo sydera vortice:

Eidem Epigramma.

*Ite, cruentato Regales Marte coronas
Quarite, & augustas seu per arma togas.
Ardua ferratis Caesar pete moenia turmus,
Pompei Patrium fac tueare solum. (rus
Munera sectatur KOLDRASZ Academica, cla-
Qui cupit esse, per haec munera clarus erit.*

L A V R V S IV.

V. D. ALEXIO RADLIC.

CViremigantum more volucrum
Potentiores quærere Laureas
Arridet, audeat, superbam
Ille super volitare Cretam.
Me Dædaleus terruit impetus,
Et cera fallax, ad monuit vagas

Vitare nubes, & profundum
Oceani memorare pontum.
Quâ fraude demens corruit Icarus
Narramus, audax quo Phææthon rogo,
Expers Paternos insolenti
Quadriugos moderare virgâ.
Fasces ducales, & nimis arduos
Forti triumphos relinquimus Herculi,
Qui non olorino premendi
Carmine, Mæonioué cantu.
Formidolosi remigiûm vadi est,
Suis Honores viribus impares
Ambire, consultumq; apertô
Exitium glomerare passu.
Sublimioris non ego naufragus
Honoris : auro nam quoq; Persico
Liure nostram posse Chlorim,
Ingenuos quod adornet aûsus.

Eidem Epigramma.

*Ecce quid in sacris, non audet ALEXIVS undis
KRASNICIO rectum suppeditante modum?*

Prolu.

*Proluit angusto, sitientes, flumine sensus:
Surgit ☉, eloquij flumen ab amne sui.
Si lubet, æternos veritas ad flumina sensus,
Omne in Castalio flumine flumen habes.*

L A V R V S V.

V. D. LAURENTIO KOZLOWIC.

NOstri, fors etiam memor.

Sta: condis virides Vesta parens sinus?

Quorsum? prome reconditos

Non obstante vago sydere flosculos,
Autumnalis Eos fauet,

Nec mugit rigidis aura Aquilonibus,
Blandos naeta Fauonios.

Ergo Chrysoprasis sterne viam rosis,
Imis quicquid Ethesiæ

Merferunt tenebris, per medios leui
Anfractus repetant gradu.

Et mœstum violis pectus, & hispidis
Comant tempora frondibus.

In commune ruant Attica gaudium,

Quin baccata ꝑreciproco
Pronam transiliant compite Vistulam.
Hinc terror procul affeclæ
Martis ; pacificus cuncta reget iocus
Argutiq; sales : agi
Inuerso nihil hinc appetet ordine.
Lætum nostra canet melos
Aetas, rite pijs plausibus occinet,
Non læuis querimonijs.
At tu puniceâ gratior Iride.
De botris age Laureis
Pallas, fige meis schema tuum comis.

Eidem Epigramma.

*Nec sub Erithraeo tātum LAURENTIVS ostro,
Quantum Lauricomo flare nitoris habet.
Nec solet Eoum tantum conferre metallum,
Quantum Pieriæ Laurus amœna Deæ.
Vnde potest Laurus fuluo liuere metallo ;
Sed tamen est arbor, Palladis : ergo potest.*

Lau-

10
L A V R V S VI.

V. D. LVCE ZEGARTOVIC. *70*

Ecquid niualis devia Caucasi,
Dumeta pallent? præteritam dolent
Serò Promethei ruinam;
Sic etenim malesanus, olim
Rubiginoso, Iapetionius,
Tumultuatam ex aggere, dipteram,
Cœlestibus raptâ caminis
Ausus erat solidare prunâ.
Sed heu dolendas, quæ fati horreat
Formido pœnas; quam nimium feris,
Ira Deorum vindicante,
Alituum data præda rostris!
Palletné L V C A, Castalijs biceps
Parnassus vndis? quin Heliconio
Per vniuersum iussit orbem,
Amne rudes animare mentes?
Ex pergefacto sed quod Horatio,
Priuata credas sensa, C I N E R S C I O,
C 2   suc

Seu Tullium cum plebe passim
Sarmaticâ vocitas in Vrbe :
Non diua largis Phocidos insula
Concedet vndis, semianimem modò,
Sed frigidum per laureatos
Igniculos animare limum.

Eidem Epigramma.

*Nympha ZEGARTOVIOS sepi Phœbea capillos
Forsitan hæc Doctum denotat arbor herum.
Deflua se plantis caracalla maritat in imis,
Signat Prudentem fors stola laxa virum.
Quid dubitè Doctũ, Prudentè. in vertice quãdo
Decreuit nidum, Musa, locare suum.*

L A V R V S VII.

V. D. ALBERTO NOWAKOWICZ

AN non digna cedro ? non Academico,
Inmiscenda choro nobilis indoles ?
Non ex Aonijs, dum iuuenilibus

Egressa

Egressa ex animis dona capessimus,
Credemus faciles proflua fontibus?

Erramus, graciles sunt etiam prope
Et paruos Charites; quos roseus Pudor,
Iucundis salibus Gratia promicans
Commendat: niueis indicijs probat,
Candor: simplicitas nescia fraudium.
Aequæuos etiam par sapientiæ
Circumscribit Honor. Ne precor inclyto,
Formida, tenerum tendere verticem
Serto; non stabilem dux ratio, gradum
Mutat, quodq; semel capit opus dies,
Infectum positus reddit inhospita
Curis. Ingenuis dispar erit modus,
Non ut scæna leues amphitheatrica
Personas Lybici Cinyphis induens:
Verum, legitimo se sociam tibi,
Daphne connubio prona coordinat.
Hunc florem ante tuam mittit adorem,
Talis te meruit Laurea stipitis.

Eidem Epigramma

*Qui tibi Phœbeos, iussus, testetur Honores,
Autumno, nullus rore rigatur odor.
In noua, scrutator prodi, viridaria florum,
Perpetuus remanet, quæis vigor atq; color.
Laurigeras scrutare Deas ALBERTE; vigorem
Perdere Laurigeræ non didicere Dea.*

L A V R V S VIII.

V. D. BALTASARI LIBEROVIC,

NVnc liberali, nunc adamantino,
io, canamus pectine, cum suam
Minerua LIBEROVIANO,
Imposuit capiti coronam.
Sic vult Apollo, sic Academicus
Concludit Aër, dum veteres pari
Vigore, selectis Honores
Conciliat sine Vere Lechis.
Insultet & si Liuor, & asserat
Caliginosam debilibus Luem

Spicis, cooptatum malignā
Fraude volens abolere fetum.

Canamus IO: stat Capitolium
Fixo Mineræ marmore, Fraudium
Nec pestilentes, extimescit
Arcupotens, vomitus, Apollo:
Affuetus olim Tartareas dare
Neci Ceraſtas, IO VADOVIIS
Felix Athenæo racemis,
Crescit Honos memores per annos.

Eidem Epigramma.

*Atlas, Olympiaco fulcimine, lassus, amicâ,
Amphytrionadis voce precatur opem.
Hippocreneifulcit graue pondus Olympi,
Balthasar: ille tamen nullius orat opem.
Perge graui fortis, tua subdere colla Labori;
Quod fers si sit Onus, crede sequetur Honos.*

L A V R V S IX.

V. D. THOMÆ FLORIANO GOGOLEVIC.

Sic

Sic nusquam moriar, fatur amabilis.
Crebrâ voce parens, æ re perennior
Viuiam, glandiphagos, Armigeri Iouis
Pennis ocyor, Arcades
Præuertam; populos flumine diuites
Visam, queisq; Tagus, fonsq; metallifer
Aurum perspicuo cominus alueo
Per scrupos agitât leues.

Non Romana meos Vrbs, caput omnium,
Eiurat titulos, non Berecynthiæ
Frondens Ida Deæ cum numerosior.

Me matrem soboles legit.
Quæ tam vasta sinus impenetrabiles
Possedit Rhodope, quæ sola, nuñcios
Præcellis adeo dissita rupibus

Nostros ire redarguent?
Dum GOGOLEVIUS Laurea, iudice
Phœbo, ferta comis, teximus, ò procul
Audimur, celebris, præpete, Gloriæ
Famâ, non patimur moram.

Eidem

Eidem Epigramma.

*Ergo verecundo FLORIANE morabère vultu,
Obuia, pampineis, tempora ferre comis ?
Aspice Fraternas, colit hoc insigne, cateruas,
Talis & æquæuos quod iuuet, ordo viros,
sperne nimis triti, vulgaria sÿrmata cultus,
Et venerare sacras, Laureæserta, togas.
In tua, Hianteas, qui cogit dona, sorores ;
Coget hic & virides in tua sertæ Deas.*

L A V R V S X.

V. D. CHRISTOPHORO STELLANOVIC.

IMus ? quid alto, longa meridie,
Formidolosi nectimus otia,
Nec flexuosos, irretortis
Instruimus manibus, dolones ?
Hæc, quâ potenti, iugis, aheneas
Dextrâ columnas Amphitrionius
Effregit, autumnî, ruamus,
In mediosq; feramur hostos.

D

Illic

Illic, uirenti ex arbore, pendulos,
Formosa gyrat Flora, decemplicis,
Orbes coloris, & recenti,
Casta tegit folio capillos.

Imus ? perempto, non mulierculæ,
Dracone, seris excubias agent,

Diebus. Atquid ? Laureatis

CHRISTOPHORVS redimitur umbris ?

Iam peregrinis, vult Academica,
Maior videri Chloris, Honoribus,
Desiste turba, luctuoso,
Hesperides populare bello.

Eidem Epigramma.

Florida Pæstana quærebamserta viretis:

Nil pæstana meis composuere iulis.

Iam Baiana vagus, scrutabar prædia: nullus.

In Baiana etiam, sed color ortus humo.

Hippocreneas tandem conuertor ad undas,

Et datur inde meis portio digna comis.

Ne socij tardate gradus; Academica tellus,

Unde paret nobis plura brachia, gerit.

L A V R V S XI.

V. D. ALBERTO KOSTECKI.

Parnassi, felix decursor, Olympionices,
Diceris esse nouus.

Nostra tuum Plausum riserunt lumina, tanto
Nomine dignus eras.

Hæc tibi decursis, data scæna penultima Musis
Laurus honorifica.

Emeritis cessisse viris insigne coronas
Cespite de uiridi.

Siue Mycenææ repeto Mauortia Gentis
Præmia, Laurus erat.

Seu Phygia, Phygium comunt è vimine codē,
Laurea ferta caput,

Hoc tibi, Romanæ si gentis rite loquendū est,
Germen honorificum.

Hoc etiam, cursus, si gentis more Pelasgæ,
Reddit Olympiacus.

Rectam perge viam, maiorem sperat Honorē,
Sardonichemq; manus.

Scilicet auratis lucebunt splendida Circum,
Tempora luminibus.
Murice de puro, tenui subtilis Arachne,
Syrmata pinget acu.
In te Moeander diues non despicit ullum,
disparitate locum,
Te maior decorabit Honor: modo Nominis
Sint monumenta Tui (ista

Eidem Epigramma.

*Ex Aganippæis, non ultima flumina, riuus,
ALBERTVM præsens Flor a bibisse docet.
Hoc decoratus, ages felicem germine vitam,
Ut canit ad laudes, nostra Ithalia, Tuas.
Cyllenæa iubet, verum testudo fateri;
Hæc est ingenio Laurea digna Tuo.
N, il reticet, mea Clio, Tui; reticeret at opto!
Ipse tuum, pro Te, nam loqueretur Honor.*

L A V R V S XII.

V. D. SAMVELI KOWALEWSKI.

lam

Iam iam leuamur, celsa volucrium,
Iam possidemus, præpete montium,
Querceta pennâ: ad destinatam
Auspicijs cytharam secundis,
Iam præter Euros, præter inhospitas,
Cautes volamus, protinus inferas
Liquimus ædæs & superbam
Regna super gelidosq; molem
Efferre nubes nitimur. vndiq;
Plausere pulchris Alituum greges,
Circum choreis, ac auitum
Pindarico modulantur ore
Pæana. signari insolitis nouum
Apollo sensit cantibus Hospitem
Hærens peregrinis in vlnis,
Pampineo veneratur hirtos
Crines amomo. Mox vbi prouido
Vittata pubes rescijt omine
Quis speret? in Cælo canorum
Astra subit, superosq; murmur.

Te gloriosis postera plausibus
Aeternæ Aetas: ò Iagelonium
Crescat per Europen Lyceum,
Et memori vigor eius æuo.

Eidem Epigramma.

*Pieria tellure Iouis sacrata Latino,
Cinge meas, Daphne, flore virente comas.
Abnuis? oppositæq; negas tua munera fronti,
S; Sub patrocinium confugit utq; Tuum?
Peccat tenuando Tuum mea Musa trophæum
Peccat Musa, reor non meus, errat apex.
Sparge Virescentes frondes: his frondibus, inte,
Quantum peccavit Musa, rependet apex.*

L A V R V S XIII.

V. D. ALBERTO DABROWSKI.

Vita vale; priuatè vale color; innocentioris,
Me Pallas, ad vitæ, recentiori, (tes.
Otia, laude trahit: gratâ vice, Chloridos pudè-
Cingente vultus, atq; blandiente.

Fron;

Fronda nouâ capiti. Nā dū mea, liberū caducis
Seruabat æuum dextra, codicillis,
Vixi in honorus: Honor patulis procul auola-
Daphneq; nostras deuiabat vlnas (bat alis,
Nūclibet & tortū viridi caput, impedire lauro
Quercuq; mentito sacrâ, Tonanti:
In Libethreisq; resistere, possumus Cathedris:
Seu Tullium, seu Attico disertum
Eloquio sequimur Demosthena: siue Stoicorū
Contra cauillum nitimur. Minerua,
Librat in anthitetis æquè decus, atq; dignitates
Metitur Iro, diuitiq; Croeso.

Eidem Epigramma.

*Quæ noua Phocaicæ iunguntur vincula Lauro,
Vel soror hæc illi est, vel soror illa fuit.*

*Quali DABROVIAM cingit diademate Musam,
Tali etiam socias cinxerat ante Deas*

*Hoc Paphio par est; Paphio par illud odori,
Hoc par Hyblæis floribus illud erat.*

*Cum constet nostras sibi laurus esse sorores,
Nos etiam fratres quis neget esse suos?*

Ora-

ORATIO
PANEGYRICA
In laudem Almx Acad: Cra.
ab eodem primæ Laureæ Can-
didato, dum primum Examinis auspi-
caretur Ingressum, de more
recitata.

I, ACAdemiæ Quirites:
Excell: cæteriꝑ; Audi-
tores humanissimi, gra-
uissimos & disertif-
simos Romanorum O-
ratores, Siciuios, Craf-
fos, Antonios, Curiones, Tullios, tantâ in-
terdum ob summorum excellentiam viro-
rum luffulos verecundiâ fuisse didicimus,
vt non solum animo cōmoti & conturba-
ti grauitèr expallescere, verum etiam Py-
thagorico silentio obmutescere, Capito-
lio

lio secedere, Cathedras rostraq; deserere
fuerint conati: nemini mirum videri de-
bet quod ego, qui totius aetate actae vite flexu
verecundie studiosus fuerim, de me idē inge-
nuē cogar cōfiteri. Expallefceret omnino
mihi in hoc sacratissimo Camœnarum do-
micilio dicenti, tot clarissimorum Orato-
rum splendore percussa facies, præcordia
palpitarent, caligarent oculi, vox & lin-
gua faucibus hærens balbutiret, totusque
pauens & trepidus adeo contremiscerem,
nisi, hæc vestra ab ipsa natura insita
perspectaq; beneuolentia, iucundissimus
hic vester aspectus, hæc ora, hi oculi, non
rigido circumfusi supercilio sed raræ hu-
manitatis luce plenissimi, inusitatae cuius-
dam vim iucunditatis animo meo instilla-
rent, beneq; tandem me sperare, hortaren-
tur. Vos enim estis illi viri, qui umbrati-
les ingeniorū pugnas promouetis, & qui,
nos pronissimo studio & pietate ad fastigiū
sapientiæ contendentes, iisdem itineribus

ireuelitis, quibus vos ipsi, post multas in-
stadio literarij cursus exhaustas difficulta-
tes, & non impares Iasoni labores, ad il-
lud ascenderitis, in eoq; nunc, secundo vi-
tæ sine vlla offensione curriculo, vestrâ sū-
mâ gloria & voluptate conquiescitis. Iam
veró, si omnium ē vestro confesso beneuo-
lentiâ, profectó, & hæc qua de loquar ma-
gno me esse iubet animo Academia, quam
ego rudioris hac in vrbe literaturæ nauans
operam fundamensis, tantoperè per om-
nes laboriosos vitæ meæ dies colui, amaui,
& veneratus sum, vt postea quam nescio
quibus fatis ex illius conspectu auulsus ef-
sem, nihil per decumannum exilium tam-
mente verfabam, quam quo pacto retro-
grados iterum detorquere oculos, in caris-
simæq; rursus Parentis amplexus ruere, mi-
hi licere deberet & concedi. Sit proinde
vestro mihi Ex: Qui: fauore suffragante
de eiusdem amplitudine cogitanti dicendi
vis & facultas tanta, quantam reprehende-
dere

dere præsumat nemo, omnes veró paribus
studijs & humanitate promouere conten-
dant; tum ego in magnum Academiæ no-
stræ encomiũ meam orationem conuer-
tam, & eam sin minus ornatè & disertè
quàm hic locus & ipsius dignitas postula-
bit, pie saltim & non arroganter Heroum
Matrem verissimam probabo, & pro Viri-
li demonstrabo. Adeste fauentes & præ-
sentes animis qui adestis corporibus Qui-
rites lectissimi cæteri; Aud: humanissimi.

Ac vt ab ipsis Academiæ primordijs o-
ratio nostra initium sortiatur, tradunt, in-
clyta Sarmatici cœli monumenta, clarissi-
mi; rerum in imperio nostro gestarum,
Præcones atq; interpretes testantur, po-
tentissimum Poloniarum Regem VLADI-
SLAVM IAGELLONEM, & diuinissimã
Heroinam eiusdem VLADISLAI Regis
Coniugem Augustissimam Heduigim au-
thores fuisse, qui ante alia præclara opera
felici Diuorum omine, Cracouiense Athæ-
neum

neum a primis olim fundamentis erectum
sacratissimo Musarum cōcilio dedicarunt,
Legibus munierunt & adornarunt, vecti-
galibus perpetuis auxerunt, & crescente
per triump prope seculorum spatium ætate,
multiplici scientiarum genere florentissi-
mum reddiderunt. Cuperem ego Qui-
rites Excellentiss. vt, si in recensendo me-
moriâ Themistoclis, Hortensij autoritate
in agendo, in eloquendo Demosthenis aut
Thucithydis quondam apud Athenienses,
cæterasq; Greciæ vrbes disertissimorū O-
ratorum excellerem facundiâ, illi ipsi glo-
riofissimi huius Heroïum Matris Condito-
res, qui nunc perenni & sempiternâ in illo
æternitatis Capitolio, Diuinæ Maiestatis
contemplatione fruuntur, hisce parieti-
bus, quos Academicæ iuuētuti præclarissi-
mis imbuendæ literis consecratos esse vo-
luerunt, purissimas mentes includi pate-
rentur. Loquerer in facie potentissimo-
rum Hospitum positus, atq; orationem me
qm sum,

am summâ cum animi gestientis lætitia, ad
pijssimum inprimis beneuolentissimi Mo-
narchæ pectus profunderem. Dicerem
fanè en quanto iam illa Gymnasiorum tuo-
rum vestibula, illa inquam Princeps muni-
ficentissime ad excolendos Polonæ Gen-
tis animos, floremq; ingenuæ iuuentutis
liberalissimis erudiendum disciplinis à te
funditus erecta mœnia, florent & vire-
scunt temporis interuallo: quantâ ad anti-
quissimarum maximè verò Gallia & Ger-
maniae Academiarum speciem composita,
honoris & amplitudinis gloriâ percrebue-
runt: quam latè terras exteras atq; adeò
remotissimas Christiani orbis peragrate
famâ nationes suum diffundunt splendo-
rem atq; claritatem. Tuum est encomi-
um Rex augustissime, tuum beneficium,
tu prouidisti ne diuinissima Philosophia
quam ad Reipub. gerendas rationes pluri-
mū conferre videbas, turpissimo iaceret in
squalore, tu ne pauperies inuisa plerosque

cum ab alijs quibusuis munijs, excelsisque
dignitatum fastigijs deterreret, liberalissi-
mâ profusione ærarij prospexisti. Transi-
rem demum ad benignissimum assidentis
Reginæ vultum. Vide augustiss. Heroi-
na quam vno tuæ liberalitatis in commu-
ne publicumq; bonum effuso symbolo præ-
clarum facinus, vno facinore immortalæ
& post homines natos memorabile, ipsis
vel Alcidæ staturis, vel inanibus Alexandri
magni picturis apud Gades conspectis glo-
riosius tuo Nomini, & tuis gentilitijs Lilijs
Mausoleum comparasti, dum hæc lilia no-
bilissima, hos flosculos lectissimos, in hoc
viridario amœnissimo, in Parnasso Sarmat-
ico longe desideratissimo produxisti, ex-
citasti. Videmus his temporibus, hunc
tuæ genuinum munificentiae fætum, per
multiplices variorum ordinum ac gentiũ
conventus & triumphos, tantum in gloria
proficere, vt non modo prosperâ æquabi-
liq; fauente fortunâ amplissimos Academi
arum

20
arum titulos non erubescat, sed vltro etiã
veræ Heroum Matris & gloriosæ Parentis
ambigere Nomen minime reformidet. At
quoniam hinc non video illam Auditorum
frequentiam, neq; animaduerto à parte v-
na VLADISLAVM IAGELLONEM ab alte-
ra HEDVIGIM regalibus fulgere diadema-
tibus Reginam, hæc eadẽ Quirites lectiss:
sit ad vos quæ fuisset ad illos Orationis meæ
contentio. Quis, etenim inferiores hu-
manã conditione titulos inde prouenire
suspiciabitur; vnde summa laus ac pænè
infinitus omnium honorum splēdoret Ma-
iestas, quasi e perenni quodam fonte dima-
nans in studiosissimos quosuis virtutis ci-
ues identidem redundat atq; deriuatur?
Quis, nisi enormi temeritatis infirmitate
correptus, eodẽ cum Phaëthōte laboraret
errore, aut naufragio Dædalidis ad Le-
thæum delatus amnem, rerum omnium in
obliuionem veniret, eum locum non clarif-
simum Musarum domicilium, non semi-
narium

narium Virorum illustrium, nō deniq; ve-
rum Heroium Prytaneum appellandum es-
se censeret; ex quo multi trabeati Dyna-
stæ & amplissimi viri ad Reip: munera ob-
eūda multi, multi purpurati principes &
Heroes lōgè præstantiores & gloriosiores,
quam ex equo Troiano Duces & Impera-
tores prodierunt? Vellem Quirites lectis-
simi vt quoad longissimè spatium præteri-
ti sæculi mens vestra respicere posset, trans-
actas Sarmatiæ rationes memoriâ reuol-
ueretis vltimâ, illosq; veteranos Reipub:
Polonæ Optimates, quot & quanti habe-
bantur, qui rerum gestarum gloriâ aut alio
quopiam genere laudis floruerunt, vestros
ob oculos proponeretis. Quam paucos
& eos frequenter peregrinas extra solum
natale quærentes Musas, laboribus fractos
& exhaustos reperiretis: qui Rempub: etsi
in altissimo tranquillitatis statu positam,
& collocatam in florem eduxerunt, suisq;
consilijs in longinquam temporis moram,
&

& expectationem secure conseruari pof-
fe fperarunt. Cur ita? Carebant verâ
Heroum matre Academia, quâ hac sæcu-
lorum memoriâ florente, tot, orbe fortu-
næ in melius conuerfo, ad Sarmaticum O-
lympum præfidijs fulciendum prodierunt
Atlantes, quot pondera: tot ad summam
Imperij tenendam Iulij Cæfares & Pom-
peij, quot milites; tot fpectatiffimi Eccle-
fiæ Orthodoxæ Antiftites, quot Flamines
& Sacerdotes; tot ad fufceptam difficiliû
caularum moderationem grauiiffimi Ca-
tones, quot Confiliarij prudentiffimi repe-
riuntur, quot Iudices commendantur. Fe-
rebatur Patria summo in Academiam de-
fiderio, vt ſibi inſignes ad omnem rerum
præclare geſtarum ſeriem poſteritati cõ-
mendandam porrigeret Præcones, porre-
xit Vapouios, Bieltcios, Dlugoffos, Strico-
uios, Cromeros. Deſiderabat, vt ſibi pru-
dentiffimos, qua ſacræ, qua profanæ pur-
puræ, ad ſalutaria Regni ſeruanda confilia

Patres atq; Megistanes produceret, produ-
xit Cricios, Stempouios, Rescios, Tilici-
os, Lipscios, Olelnicios, Tomicios, Ge-
bicios Optabat ad extremum grauissimos
& disertissimos Oratores, quibus iam ad
exteras & barbaras gentes legationibus
obeunda officia, iam ad proximos Reges
& Imperatores, summoſq; Pontifices de-
ferenda decreta concrederet, sibi ab ea-
dem subministrari; subministrauit Solico-
uios, Laseios, Zborouios, Oſſolinios, Ma-
cieiouios, Herbortos. Nec longè plures
rebus longæuæ pacis otio confirmatis
omnibus subministrare definit, dum
intra eius parietes, non tantum ad
quæuis equeſtris Senatorijq; ordinis ca-
peſſenda munia idonei oculis noſtris subij-
ciuntur; verum etiam ad palmares ausus,
clariffimos triumphos, bellicas victorias
& de potentiffimis trophæa hoſtibus re-
portanda atq; adeo pro Reipub: noſtroq;
omnium capite ſubeunda discrimina for-

tissimi atq; optimi Ciues & Heroes con-
spiciuntur. Hinc il lud est, quod queri so-
lebant olim Patres nostri, nullam sibi ma-
iores tradidisse in Patria scientiæ Militaris
experientiã, nulla ad insignes generis & a-
nimi dotes expoliendos erexisse Peripatea,
nullos quibus docile collum facilemq; a-
nimum submisissent Phænicas & Chironas
viguisse. Nos autem quid queramur?
sunt, qui naturæ Parentis in quotidiana re-
rum procreatione mirari soleant consue-
tudinem, in Philosophia Platones & Var-
rones, qui

--errantem Lunam, Solisq; labores,
Vnde hominū genus, vnde imber & ignes,
enarrare: in Mathematicis Archimedes;
qui morborum genera scrutari, corpo-
rumq; affectiones notare, in Medicis Chi-
rones & Æsculapij: qui in Poetica suauita-
te luxuriari Mularumq; ostia liberius in-
gredi in Poësi Marones & Horatij, qui utile
iucundum, honestum, facile, & necessa-

rium diserte ac ornatè persuadere in arte
dicendi Cicerones & Eumenij; qui Iusti-
tiæ limites definire, iniurijs viam præclu-
dere; æquum & iniquum discernere in iu-
re Lycurgi & Scæuolæ; qui veterum mo-
numēta & omnem antiquitatem euoluere
in Historicis Salustij; qui Diuinorum confi-
liorum arcana reuellare, Sacrosancta My-
steria explanare summâ pietate & reuerē-
tia contendant, in Theologia Ambrosij Na-
zianzeni Aquinates, vel ipso diuinissimo
Heroe Ioanne Cantio aspirante, & per ta-
les in sua Xysta succedentes hæredes atque
interpretes, illos Zuinglianos, Calvinianos,
& Lutheranos in grauissima hæresi demer-
sos animos, velut è profundissimis Labyrin-
thi erroribus per alterum Ariannæ filium,
ad antiquos sacræ sedis Romanæ codices
deduci oportere iudicante. Sed ita fe-
rè vsu venire compertum est, vt quo studia
quæq; digniora & sanctiora sunt, eò magis
ab hebetudine præcipiti & amentia teme-

ritatis humanæ despiciantur, &
pauci quos æquus amavit
Iuppiter, aut ardens euexit ad æthera virt'
esse prehibeantur. Hoc tamen affir-
mo. Q. A. quod vos etiam à vestris senibus
traditum meminisse debetis. Nunquam
Sarmatas nostros vberius disciplinis, nun-
quam gloriosius bonis Ciuibus & Heroi-
bus floruisse: quam hoc tempore, quo am-
plissima nostra Academia, in summa tran-
quillitate Regni per artes, Scientias, cæte-
raq; honestissimarum studia facultatum,
ingenijs industriæq; populi accommodata
florere cœpit. Inauditum pœne fuit an-
te Mathematicæ scientiæ genus, rarum
Philosophicæ culturæ nomen: quin & ip-
sæ Latinæ voces tam peregrinæ & barba-
ræ vt Thebani agrestes & indocti aut Boe-
tæ rudes, multo cultius & ornatius loqui
crederentur. Circumferte nunc vestros
oculos & intuemini quam vndiq; Græcæ,
Latinæ, liberæ iunctæq; Orationis materi-

am capellinut Encomiastæ, non Arcopagi-
tica iudicia, non xyta legis peritorum, non
armatus seueritate Cassius, non Heliconi-
adum latices, non trina Tullianæ facultatis
fora, non quadringenti Atheniensium Re-
ipub: Gubernandæ Ciues, aut decemura-
tus Græciæ Oratorius desideratur; omnia
hæc, quæ Romæ & Athenis miramur, in
hac vrbe nobilissima; Ciuitatū principe,
Regum sede, ac Regina Prouinciarum, vt
omnino suspiciamus sit necesse. At quor-
sum hæc disputo? nempe vt manifestum
sit, neminem vnquam in Magistratu, Tribu-
nalitijs præsidijs, curia, cæterisq; amplif-
simis dignitatum fastigijs conspicuū reddi
posse: qui non prius se prudentissimis Re-
ipub: literarię Quiritibus submittendum,
& his tramitibus in Academia ad sapientiã
censeat informandum. In castris fortasse
Martijs effinget quispiã fortitudinem sa-
pientiæ præferendam? Esto enim habea-
mus fortissima capita, quæ sicubi expedi-

ant vires, viribus sic ubi robur, robore rem
bellicam promoueant; quid oro Cyclopū
moles? quid andabatarum legiones? quid
Gygantææ conferunt vires, si quidem atte-
stante Lyrico Poeta.

Vis consilij expers mole ruit sua?

Qui autem vallos delineare, castra cōmo-
de locare, Oceanum metiri, montium iu-
ga partiri, cuniculos agere, inq; ima turriū
viscera, subterraneis e longinquo passibus,
ignitos arietes, & sulphuratos obijces re-
condere calluerint, sub Ioue demū frigido
Martij commoditatem Cœli prius augu-
rari, quam Geometricas lineas atq; dimē-
siones & Astronomicos circulos epheme-
ridēsq; perdidicerint? Ac ne quis me, teme-
rarij cuiusdam Atheniensis Ostracismum
cōtra Aristidem sequutum, hæc inconsul-
tis ardoribus loqui conuicietur, ex magno
illo & bellicosissimo Græciæ principe V-
lisse, quid de Aiacis fortitudine senserit per-
conteretur.

Tu vires sine mente geris, mihi cura futuri,
Tu pugnare potes, pugnandi tempora mecum
Eligit Atrides: tu tantum corpore prodes,
Nos animo, quantoq; ratem q temperat, at eit
Tantum ego te supero.

Hoc testimonio quid vultis amplius? quid
desideratis explicatius? Conclusum est,
sine his diuinissimarum scientiarum admi-
niculis, neq; à Briareis & Centimanis Gy-
gantibus summis viribus ac coniunctis pe-
ctoribus ad rem belli gerendam concurre-
re oportere. Sensisse idem nostros maiores
legimus, dum eo consilio celeberrimæ fa-
mæ Ioanni Zamoscio, quia.

Post varijs auido satiatus pectore Musis,
Doctior ad Patrias lapsus peruenerit oras,
totius belligerantis Imperij clauam & re-
gimen demandatum fuisse accepimus. Ve-
rùm hæc ego illis, quorum chalibæa fron-
tem adoperit cassis remittam, ad eam ora-
tionis meæ properabo partem, ex qua ve-
ræ Heroum nostræ Matri Academiæ feli-

citatis innatæ fors maxima, & dignitatis
amplissima lux est emanatura. Quis enim
nosset Laurentium Goslicium, nisi is ob
Mathematicæ ac Theologiæ scientiam,
quâ, post vtriusq; laureæ in Philosophica
dignitate, sibi publicè delatos honores
pluribus excellebat, Camenecēsem, Chel-
mensē ac demum Posnaniensē cathedram
summo honore fuisset adeptus; tan-
torumq; in retributionem meritorū per-
petuum sua in sede Professoribus Acade-
micis condidisset monumentum? Quis
consultissimum illum Sigismundo & Au-
gusto Senatorem, Martinum Białobrzesci-
um, Alexandrum Guagninum militū præ-
fectum strenuissimum, Stanislaum Sar-
nicium Campiductoriæ artismagistrum,
quam hæc eadem insignia sapientiæ studi-
osissimum iudicarunt? Quis Lucam Gor-
nicium equestri quamuis ex ordine hoc sæ-
culo Regibus Polonis, eorumq; Primatib;
charum crederet, nisi eundem dignissimū

Flaminem multarum peritum linguarum,
iam in nostra iam in varijs gentiū Academi
js scientiæ ruijs ac Philosophiæ deditum,
vel ex iudicijs cōmissæ sibi Prouinciæ Ti-
cocinensis ex æquo & iusto administran-
dis conijceremus, Oratorē admiraremur,
multorumq; operum à se editorum autorē
superstitem intueremur? Martinusne Bro-
nieuius a Stephano Rege pro reditu boni
amplissimi quod est pax, & summorum ex
ea dimanantiū cōmodorum restitutione,
cū ad diuersos principes, tum ad imma-
nem Osmanicæ gentis Tyrannum legatio-
ne fungi potuisset, barbarorum mores, em-
poria, portus, oppida, mitionesq; lustras-
set & dimēsus fuisset, nisi eā quā in Aca-
demia alacri percepisset animo Mathe-
maticæ scientiæ cognitionē sibi comitem
adiūxisset? Nūquā confectā illa bellis æta-
te tam clarus per ora Virorum volitasset,
ni singulari eius studio & prudentia florē-
tissimā vrbibus quietem, legibus æquitatē,

castimoniã domibus, priuatis publicisque
statibus optatissimã tranquillitatem stare
Patria triumphasset. Quid de clarissimæ
memoriæ Stanislao Hofio dicam? nõn è js
Primã in Scientijs Philosophicis Academiæ
obtentã coronã, ad tantum gloriæ culmen
euectus est, vt, non modo in numerum Se-
natorum adlectus spectatissimus Senator,
verum etiam in Cardinaliũ adscitus ordi-
nẽ Cardinalis amplissimus crearetur: tan-
tumq; cùm in illa pro pacẽ Ecclesię apud
Carolũ V. & Ferdinandũ Cæsarem Pij
IV. Pontificis legatione, tum ad sacrũ Tri-
dentinum Concilium gliscentibus vndiq;
seditiosis contra Aras sedemq; Romanam.
Hæreticorum coniurationibus, prudentiã
& sanctitate de vniuerso Christiano Nomi-
ne meruerit, quantum mereri neminẽ vn-
quam posse facile speramus? Porro quid
sibi illa clarissima Sarmatiæ lumina? illi de
vetustissima Tecziniõrum Prosapia trium-
viri, per Academicas laureas & per hasto-

gas pollicebantur? Ita finis angusti glorię,
sedesq; atq; thronus familię magnificus,
clarissimo suo sanguine, virtutibus & reli-
gione, maxime verò Senatorio Spectatissi-
mus factus honore carcer visus est? Ita Proce-
res Regni min⁹ liberales qui honorib⁹ mune-
ribusq; dignissimis Myszkouiũ aut Koniec
polscium excolere atq; exornare sepositis
Academię laureis nesciuiſſent? neq; dum
dignos, post insignes in scientijs progressu
lauru iudicarunt, dignitate non deuincerẽ-
tur? Non negatum id eorum fuisset digni-
tati, verum fortissimi viri existimarunt, tũ
se in Heroes eligi debere, si laborioso lite-
rarum stadio emenso, sic Heroicarum vir-
tutum in Academia primitias auspicaren-
tur. Sed si in recensendis gloriosis Acade-
mię uiris perrexero, non modò in immen-
sum pelagus nostra sese effundet oratio, sed
dies meetiã & vox ipsa facili deseret nego-
tio. Taceo hinc beatissimos illos Academię
palmites, Michaëlem Gedroc, Stanislaum
proſze

Profzeuifem, Martinum Ieżowic, Simonem de Lipnica, Marianum de Ieziorko, Staniffaum de Chorifz; fi tamē illi fine graui reprehensione à me reticeri & prætermitti poffunt; qui ita Academicis Honoribus vfi funt, vt nūquam abuterentur, ita Academicas dilexerunt laureas, vt cœleſtes non modo non negligenter, fed ſupremo vitæ ſuæ in religioſiſſimis vario rû ordinum aſceterijs perfuncti die, pari ferè cum primo Academię Patriarcha, Diuo Ioanne Cantio paſſu demerentur. Omitto Vidaium, Orechouium, Neruicium, Bircouium, Ianuſouium, Schonæum, Ianidſouium, Sauadcium, Dobrociefcium. Silētio prætereo Deilkos, Copernicos, Vladiflauios, Kochanouios, Gorſcios, Konarſcios, Oporouios, Kmitas, Herbeſtos, Paprocios, Vrſinos, Anapachanios. Miſſum facio Scargam, Vuiconem, Laternam, Grodecium, Vielicium, Leopolitā, Smigleciū, Samotulium, Maricium, Viaſdouiū, Noui-

campianum, & sexcentos alios qui postea
quā a conspectu Academiæ sacræ & pro-
fanæ scientiæ pro stipendio em eritis laure-
is pedem mouissent, in perpetua quasi in-
cude laborum positi suas operas, dum alij
Oratores Regios, Poetas & Historicos, Præ-
ceptores alij & Mathematicos Consiliarios
Theologos & Concionatores egissent, gra-
tas esse cupierunt. Vnum vobis ex om-
nibus Illustriss: Academiæ nostræ Cæcel-
larium, amplissimum huius vrbs Antistitē
propono: quem etiamsi ipsa maiorum de-
cora conseruare claritatem gentis, me ta-
cente, loquantur, insignem tamen nostro
recens in conspectu Academicæ Vigiliæ
fecerunt, atq; in hoc dignitatis gradu col-
locarunt. Possim ego vel cogitando eius
apud me insignia sepelire decora, rectē fa-
ctorum autem memoriā tacitus præteri-
us, neq; ad grauem Heroum Matris exor-
nationem quidpiam dignū cōminisci sce-
lus arbitror. Calent hæc adhuc passi-

bus eius attrita limina, palæstrarum feruēt
pulpita, in quibus tantum in illa iuuenili
herbescētis ætatis institutione operæ col-
locauit, vt simul in illo bonarum artiū di-
sciplinæ simul virtutum semina pullulare
cæperint. Quod tum magis elucescebat
ac admirabilius visum est, cum iam tan-
tis studiorum incrementis refertus, non in
vmbra atq; otio delitescere, sed in solem
emergere, Rempub: capeffere, cumq;
illis viris quos Patritius sanguis & auita Re-
ligio sibi fecit æmulos sua sensa cōmuni-
care, per iuris capita eruditè decurrere, in
genio certare, & tam prudenter ratiocina-
ri, vt grauissimorum sententiam hominū
sociales inter confessus nō modo adæqua-
ret, sed vinceret etiam & superaret. Atq; in
hanc de se opinionem cum iam multorū
raperet animos, tantâ in rebus agendis v-
sus est constancia; vt nihil vnquam in ani-
mo proponeret quod non aggredetur,
nihil aggredetur quod non conficeret

nihil

nihil conficeret, quod non familiæ suæ decorum, Patriæ cōmodum, nostræ demum Heroū Matri Academia gloriofum non fore auguraretur. Hinc egregius omnium ordinum erga illum emerfit fauor, vt eum, mox tanti Senatus quanti Populus tanti Magistratus quanti Respub: æstimaret vniuersa: breuiq; virtute celerius quam, ætate progrediēte ad magni in Regno Secretarij munus Procancellarij dein atq; Cancellarij vocaret, ad extremum Cracouiensem Cyllenidem & clauā Seueriēsem, quā dignitate altius progredi in Imperio cōcessum nulli, conferret honorificè. Nunc ego verissimum illud esse iudicio cū Principe Oratorum Arpinate, Virtutis quam, ætatis esse cursum celeriozem. Nescit magna virtus claustra, & augusta ingeniapariuis honoribus Academia nescit metari, sed cuius est perpetua indoles, sublimia conferre & ardua nouit, eidemq; honores dignos consecrari. Ita illi vnanimis concordetq;

desq; Zephyri felicius aspirabant: iuit nō
reluctantibus sed consentientibus vento-
rum aspirationibus per pelagus laborum.
Naui Zadziana. Osi magne Dynasta, ma-
gne Mæcenas animum meum vidisses, no-
tare enim præsens virtutes, quas absens de
te nosse potuisses: pace tamen tua dicei ē
quod sentirem, nunquam te in eorum Sa-
traparum concilium asseruissent Amici, in
quod asseruit sapientia, nunquam eam tibi
Maiestatem gentilitiæ conciliaissent imagi-
nes, quam conciliauit virtus, nunquam ei
te mitræ & illis Ducalibus sceptris fluxe re-
rum caducarum præfecissent opulentia,
quibus per sua dogmata præfecit Acade-
mia: nunquam Æneam pietate, Numam
religione, consilio Nestorem, Aristidem æ-
quitate, iudicio Lycurgum expressisses, ni-
si his omnibus in Academicis Palæstris, quas
in magno semper à teneris annis seruabas
honore, insudasses. Seruat & nunc hono-
tus sedem illam, cum eius à te ruinas, par-

te non mediocri à multis annis destituta atque
prostrata contubernia restaurari, collapsa sub-
bleuari, ornamentis & tectis vestiri, plura crea-
ri atque aperiri videmus; seruant & honorem
illa, decusq; tuum, dum tuas Patritias Classes,
Naues tuas, ad cursum virtutis & ætatis longio-
rem instructas publicis Lycei Iagelloniani pa-
rietibus incidi magnificamus & honoramus.
Exurgant nunc illi ab inferis Africani Scipiones,
Decij, Curtij; non hi suorum præclare facto-
rum gloriã celebrabunt, sed præsentium tri-
umphos & victorias Heroum numerabunt.
Redeant septem illi sapientes; non de ingenio
veteri & industria certabunt, sed nouorum in-
tegritatem atq; diuinitatem ingeniorum admi-
ratione deffixi suspicient. Obstupescant Athenæ
nec se se in vniuerso orbe phænicem prædica-
bunt sed æmulam seligent atq; suspicabuntur
Academiam. Tanta ob earum mercimoniũ
literarum apud Gentes sanciuit fœdera, tantã-
q; farnam istis; quib⁹ solis cursus Regionibus ac
terminis continetur, definiuit. Quæ cum ita
sint

30
sint, quis adhuc de hac eius præstantia & No-
minedubitabit? aut quis illam ad Astra diui-
nis efferendâ lādibus non iudicabit? eius -
quādoq; adminiculis tēpla, Diuorūq; cultus,
aræ, foci, locaq; omnia sacra, suâ venustate ce-
lebrentur; eius per hæc tanta studia, innume-
rabiles præstantissimi viri, clarissima imperij sy-
dera, fortissimi Ciues & Heroes Orbem Sarma-
ticum cōdecorent, atq; tueantur. O Greciā
Sarmatiā! O Athenas Cracouiam! O veram
Heroum Matrem Academiā! Vtinam non de-
generes tantæ Matris habeantur filij, se libera-
lissima voluntate in obsequium Patriæ conse-
craturi, & aquilas hostem contra se fundentes
militiā profecuturi, illāq; doctrinā, quā im-
buti sunt, non ad ostentationem, aut insanam
potentiam vsuri, sed ad consilium Ciuium, Re-
ligionis emolumentum, Patriæ vicissitudinem
conseruaturi: vtinam eam Matrem ante om-
nes priuati commodi fortunas, tanquam salu-
tarem & benignissimam humanis ingenijs Deā,
intimis pectoribus semper colamus & venere-

mur: vtinam omnibus Regni futuris Heroibus
in ea ponere primam ætatis aleam, rudimenta
exercitij perdiscere prima, virtus & natura ipsa
etiam nauscante & refragante fortunâ pennas
concedat: vtinam non ad quæstum potius lu-
crumq; sed ad bonæ existimationis curam, gen-
tis & gloriæ studium, indefessos sub illius signis
animos, vnaquæq; Ciuium conuertat multitu-
do: vtinam in ea suum domicilium fixisse ho-
nores ambientibus innotescat: vtinam omnes
illi qui in eius vmbra puluerulentū presserunt
stadiū hilari frontis oculorūq; cōtuitu, locuple-
tatos se esse fateantur: vtinā vt nauclero nauis
vno, sole dies vno, lunā nox vnā, exercitus du-
ce vno, vno stat Polonia Rege, vna hæc Heroum
Mater producendis Patriæ columnis Heroes in-
telligimus par habeatur. Quid verbis opus
est? Vos, vos, Ex: A. Q. appellamus, vos qui
decus, qui gloriam, qui dignitatem ab eadem
Matre accepistis, vos qui, quales viri,
& ad quanta processeritis, quantumq; animi &
cōsolationis adhuc ad meliora habeatis, nobis
osten-

31
ostenditis: vos qui honestissimarum artium studia ab vngue tenero à nobis iuuenibus adamata spectatis, & cui9 nobis nūc spei sint, & quorū olim commodorum probè uideris, partes à nobis susceptas tueamini. Deficit enim hīc oratio nostra, vbi naturatæ Potentiæ virium non est, ea consequi & complecti orando, quæ cōprehendere nequeunt cogitando. Agite ergo Quirites Excell: animi vestri præstantiam intuemini; quam, nisi ijsdem studiorum ornamentis excoluissetis, de nostris ingenijs præsens arbitrium facere non potuissetis: ad quos, quoniam nostros deferimus ausus, & ad has florentimas Camænarum laureas votis aspiramus omnibus; simul has nobis, simul illos veræ Heroicæ Matris, quos Academiae tribuimus honores, vnanimi consensu & appreciatione decernite.

D I X I.

In stemma Almae Academiae Crac:

*Quis Mars? vel Bellona Ducalia sceptraprofanat?
Inq̄ Panomphaeus cogit abire Cruces?
Scilicet, hæc Lechicus lagelo dedit arma palæstris,
Quæis contra stygias se tueantur hydras.
Cedite Tartarea volucres, fera cedite monstra,
Namq̄ sciunt, Erebi, vincere, monstra, Cruces.*

Ad Lectorem.

32

*Adriacis Conopæum mea Carmia rhombis,
Texerunt: calidis præda futura focis.
Hæc, tu nullius, Lector quia dixeris, artis;
Sat sibi magna fore; si tibi nulla fore.*

SVB AVSPICIIS
Magnifici & Clarissimi Domini,
D. MATTHIÆ WOYNSKI
Philosophiæ & Medicinæ Doctoris,
Vniuersitatis in Alma Academia
Cracouien. vigilantissimi
RECTORIS.

1775

THE

AMERICAN

PHILOSOPHY

AND

SCIENCE

OF

THE

UNITED STATES

OF AMERICA

BY

JOHN ADAMS

ESQ.

PHILADELPHIA

PRINTED AND SOLD BY

ROBERT A. DUNCAN

AT THE SIGN OF THE

ALPHA AND OMEGA

IN THE

MARKET PLACE

1775

Biblioteka Jagiellońska

sidr0022118

